Hasznos tudnivalók kezdő áfaalanyoknak (Közzétéve: 2024.01.23.)

Ez a tájékoztató a gazdasági tevékenységüket kezdő adóalanyoknak nyújt segítséget az áfakötelezettségeikről, a legfontosabb szabályok ismertetésével.

Tartalomjegyzék:

I. Az adóalanyiság	2
II. Mi után kell áfát megállapítani és fizetni? Az Áfa tv. alkalmazási hatálya	6
III. Az adó mértéke, a besorolás jelentősége	6
IV. Az áfakötelezettséggel kapcsolatos bejelentés legfontosabb szabályai	8
V. Adómentességek	11
VI. A pénzforgalmi elszámolás	15
VII. Különleges adózási módok	16
VIII. Bizonylatolási kötelezettség- Számlázás, nyugtaadás	20
IX. Az adó megállapítása, elszámolása, bevallása	23
X. Az online számlaadat-szolgáltatási kötelezettség (belföldi összesítő jelentés)	28
XI. További információ, segítség	29

I. Az adóalanyiság

1. Ki az általános forgalmi adó alanya?

Adóalany az a jogképes személy, szervezet, aki (amely) saját neve alatt gazdasági tevékenységet folytat, tekintet nélkül annak helyére, céljára és eredményére. ¹ Tehát, a saját név alatt, rendszeresen vagy üzletszerűen végzett bevételszerző tevékenység eredményez áfaalanyiságot.

2. Mi a gazdasági tevékenység?

A gazdasági tevékenység az

- üzletszerűen, illetve tartósan vagy rendszeresen végzett tevékenység, ami,
- ellenérték elérésére irányul vagy az az eredménye, illetve
- független formában végzik.²

Az áfaalanyiságot eredményező gazdasági tevékenység egyik alapvető eleme az, hogy a tevékenység üzletszerű, illetőleg tartós vagy rendszeres legyen. Az áfaalanyiságot eredményező gazdasági tevékenység összes feltételének nem kell együttesen fennállnia. Az ellenérték fejében végzett tevékenység akkor is lehet üzletszerű, ha az egyszeri, vagyis **mindig vizsgálni kell az összes körülményt**. Általánosságban azonban elmondható, hogy az egyszeri értékesítés nem eredményez áfaalanyiságot.

Például, ha egy padláson talált régiséget, egy ajándékba kapott aranyékszert, vagy egy személygépkocsit, vagy akár egy ingatlant – amire nincs szüksége – elad valaki, akkor az értékesítésnek nem lesz adóvonzata.

Azonban, ha rendszeresen régiségek után kutat (házakban, padlásokon), azokat felvásárolja, és rendszeresen értékesíti, akkor ez már gazdasági tevékenységnek számít.

Nem gazdasági tevékenység, ugyanakkor az, ha valaki örököl egy 100 millió forint értékű ingatlant, és ezt eladja, így ezáltal nem lesz áfaalany sem.

Ha az ellenérték fejében végzett, vagy azt eredményező tevékenység nem üzletszerű, de tartós vagy rendszeres, akkor az áfa szempontjából szintén gazdasági tevékenységnek számít, így adóalanyiságot eredményez, feltéve, hogy a gazdasági tevékenység egyéb ismérvei is fennállnak. Így nem üzletszerűen, de tartósan vagy rendszeresen végzett tevékenység például, ha egy alapítvány akár csak jelképes áron, de rendszeresen értékesít emléktárgyakat, vagy jótékonysági bálokra belépőket.

Nem feltétel tehát, hogy mindkét körülmény, a rendszeresség és az üzletszerűség egyidejűleg fennálljon, elegendő az egyik is az áfaköteles gazdasági tevékenységhez.

¹ Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (továbbiakban: Áfa tv.) 5. § (1) bekezdése.

² Áfa tv. 6. § (1) bekezdése.